

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/210/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1718202178
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1718202178.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Patrície Železníkovej vo veci oprávneného Y. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, XXX XX O., ďalej len „oprávnený“) zastúpený JUDr. Martou Heidingerovou, advokátkou so sídlom Vysoká 32, 811 06 Bratislava, proti osobe povinnej platiť výživné: N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. XX, XXX XX V. L., ďalej len „povinná“), zastúpená Advokátskou kanceláriou Záhradníková.SK, s.r.o. so sídlom Štefanovičova 12, 811 04 Bratislava, o návrhu na určenie výživného na plnoleté dieťa, na odvolanie povinnej proti rozhodnutiu Okresného súdu Pezinok, č.k. 9Pc/10/2018-118 zo dňa 25.03.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výroku o trovách konania sa m e n í tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom zo dňa 25.03.2019, č.k. 9Pc/10/2018-118 uložil povinnosť matke navrhovateľa N. C. prispievať na výživu navrhovateľa Y. C. sumou 380 eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku vždy do 1ť-teho dňa v mesiaci. Vo zvyšku návrh zamietol. Navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 76% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanovením § 62 ods. 1, 2, 3, § 65 ods. 3, § 75 ods. 2, § 77 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti návrhu. Pri skúmaní základných kritérií pri určení výživného mal preukázané, že povinná je žena stredného veku, slobodná, zamestnaná ako servírka v Rakúsku v Salzburgu, jej príjem činí 1.600 eur mesačne, náklady na bývanie hradí vo výške 500 eur mesačne za nájom bytu vo Viedni, 230 eur mesačne za bývanie v mieste výkonu práce, inú vyživovaciu povinnosť nemá, jej náklady predstavujú 1.217 eur mesačne, pričom poberá prídavky na dieťa v Rakúsku v sume 140 eur mesačne. Rovnako mal preukázané, že navrhovateľ je študentom gymnázia, ide o aktívneho vrcholového športovca, ktorý sa venuje hádzane, žije s otcom, ktorý nie je v trvalom pracovnom pomere a jeho príjem činí 1.000 eur mesačne. Navrhovateľ príležitostne brigáduje a vo svojej výpovedi uviedol, že na brigádach zarobil za rok 2.000 eur. Prihliadol na vyčíslené náklady navrhovateľom, ktoré predstavujú platby za stravu vo výške 389 eur (podľa objednávky), vyvážená a plnohodnotná strava, náklady na zdravotné ošetrovanie v sume 500 a 430 eur, v priemere 77 eur mesačne a podiel nákladov na bývanie v sume 75 eur. Pri ďalších nákladoch vychádzal zo všeobecných a priemerných nákladov študenta, a

ustálil za hygienické potreby sumu 20 eur, dopravu sumu 20 eur, kultúrne a voľno-časové aktivity sumu 30 eur, školské potreby 30 eur, oblečenie a obuv 40, mobil 20 eur, vreckové 20 eur, výživové doplnky 20 eur mesačne, t.j. v súhrne suma 741 eur. Prihliadol na možnosti a schopnosti povinnej a odôvodnené potreby navrhovateľa a vzal do úvahy zákonnú povinnosť oboch rodičov prispievať na výživu svojho dieťaťa. Výšku výživného v sume 380 eur mesačne považoval za adekvátnu potrebám navrhovateľa a primeranú nevyhnutnú a dôvodnú jeho nákladom. Poukázal na to, že dieťa sa má podieľať sa životnej úrovni svojich rodičov, pričom požadovať od nich vyššiu životnú úroveň, ako žijú oni sami, vyhodnotil ako nedôvodné. Príjmy oboch rodičov a náklady vyhodnotil ako porovnateľné, pričom vyslovil názor, že matka by mala zväžiť možnosti bývania a zamestnania tak, aby nemusela finančne udržiavať dve bytové jednotky. Prihliadol aj na skutočnosť, že matka si pre svoje potreby ponechala dávku určenú navrhovateľovi v sume 140 eur mesačne. Dospel k záveru s prihliadnutím na príjem povinnej, že je v jej možnostiach platiť určené výživné, ak zredukuje a zväží nevyhnutnosť vynakladaných nákladov na bývanie a cestovanie. Do pozornosti dal matke skutočnosť, že výživné je prednostnou pohľadávkou a má prioritu pred inými výdavkami rodiča. Vo zvyšku návrh zamietol ako nedôvodný. Zročné výživné neurčil, keďže si ho navrhovateľ nežiadal. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti výrokom rozsudku I., II a III. podala odvolanie povinná prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne dôvodiac ust. § 365 písm. f/ a h/ zákona č. 160/2016 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) v spojení s ust. § 62 ods. 1 zákona č. 161/2016 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP). Navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a určiť výživné na navrhovateľa vo výške 100 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a o trovách konania rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Namietala, že súd prvej inštancie nevezal do úvahy všetky dôkazy vykonané v konaní, mnohé z nich vyhodnotil nesprávne a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a záverom. Poukázala na to, že pokiaľ súd prvej inštancie v rozsudku uvádzal výšku jej nákladov v sume 1.217 eur mesačne, do týchto nákladov nezahrnul náklady na stravu, oblečenie, obuv, drogériu, hygienické potreby, náklady na domácnosť, voľnočasové aktivity. Navyše má mimoriadne výdavky, ktoré neboli tiež súdom zohľadnené. Namietala, že pri zohľadnení výdavkov na plnoleté dieťa jej zostáva na obdobné náklady suma 160 eur. Takýto záver súdu považovala za absurdný a v rozpore s konštatovaním súdu o vyššej životnej úrovni rodičov. Namietala, že súd neprihliadol na vyjadrenie oprávneného o jeho príjme z brigád, keď z jeho prednesu vyplýva, že sumu 2.000 eur i zarobil za obdobie 6 mesiacov. Pokiaľ ide o náklad oprávneného na stravu vo výške 389 eur podľa objednávky, uvedenú objednávku nemožno akceptovať ako relevantný doklad, keďže platba za túto objednávku nebola preukázaná a rovnako nepreukazuje pravidelnosť tejto platby. Mala za to, že objednávka bola uskutočnená účelovo, prvýkrát a jednorázovo po podaní návrhu oprávneného. Vyslovila názor, že navrhovateľ nepreukázal dôkazné bremeno vo vzťahu k jeho nákladom na stravu, keď žiaden iný doklad nepredložil. Namietala nesprávnosť postupu súdu, ktorý do výšky nákladov započítal aj mimoriadne náklady na zdravotné ošetrovanie, pričom v konaní preukázala, že v čase, kedy navrhovateľ absolvoval operačný zákrok uskutočnený dňa 30.08.2018, mu zaslala finančné prostriedky vo výške 3.255,34 eur, z ktorých si mohol zákrok uhradiť, pričom rozpočítaním sumy na operačné zákroky súd započítal takmer sumu 80 eur ako mesačné náklady do budúcnosti. Namietala, že navrhovateľ nepreukázal náklad na výživové doplnky vyčíslený sumou 20 eur mesačne. Nesúhlasila s postupom súdu, ktorý neprihliadal na navrhovateľom realizované časté stávkovanie a dobíjanie kreditov na hry cez internet a PlayStation, na ktoré poukazovala, a ktoré preukázala výpismi z účtu. Mala za to, že bolo potrebné prihliadať aj na správanie navrhovateľa k nej ako k matke, ktoré hraničí a je v rozpore s dobrými mravmi, keď ju ako matku ignoruje, neodpisuje jej na správy, nezdvíha jej telefón, zablokoval si ju na sociálnych sieťach, pričom sa dlhodobo snaží s ním komunikovať, pozývala ho na výlety a dovolenky, čo navrhovateľ nepoprel. K príjmu navrhovateľa z brigád uviedla, že nikdy netvrdila, že navrhovateľ je schopný sa sám živiť, avšak vyslovila názor, že v prípade, ak si zabezpečil príjem z brigád v nemalej výške, tento je potrebné vziať v úvahu. Namietala, že súd na tieto skutočnosti neprihliadal. Nesúhlasila s odôvodnením rozsudku majúca za to, že pôsobí zmatečne, popis tvrdení účastníkov je dezinterpretovaný. Nikdy netvrdila, že s určením výživného nesúhlasí, avšak navrhovanú a určenú výšku výživného považovala za neprimeranú, neodôvodnenú a nepodloženú. Poukázala na to, že navrhovateľovi od novembra 2013 do decembra 2014 prispieva sumou 200 eur mesačne a navyše mu zasielala peniaze na sviatky, narodeniny, meniny, Vianoce a Veľkú noc, či Mikuláša, od januára 2015 do mája 2017 mu prispievala sumou 150 eur mesačne po tom ako zistila, že stávkuje a dobíja si kredity na hry a keďže jej požiadavke na hospodárne konanie nevyhovelo, od júna 2017 mu zasielala sumu 100 eur mesačne. Zdôraznila, že jej náklady predstavujú platby za bývanie 500 eur

za byt vo Viedni, 237 eur kvartálne za ubytovanie v Salzburgu (.j. 80 eur mesačne), 60 eur cestovné na dopravu z Viedne do Salzburgu a späť, 37 eur mobilný telefón, poisťné za byt vo Viedni 34 eur mesačne, TV a internet 58 eur mesačne, úver v tatra banke 100 eur mesačne, mesačný lístok MHD 33 eur. Určené výživné považovala za likvidačné a v rozpore s ustálenou judikatúrou súdov a nepodložená relevantnými dôkazmi a nezodpovedajú jej možnostiam a schopnostiam ani odôvodneným potrebám plnoletého dieťaťa. Namietala, že súd prvej inštancie nezabezpečil dôstojnosť pojednávania, keďže na pojednávaniach bol prítomný ako verejnou otcom plnoletého dieťaťa a tento zasahoval do priebehu pojednávania a zo strany súdu nebol sankcionovaný. Nesúhlasila s rozhodnutím súdu, ktorým ju zaviazal k náhrade trov konania v pomere 76% podľa zásady pomeru úspechu vo veci. Poukázala na to, že konanie vo veciach výživného je konaním mimosporovým upraveným ust. § 154 až 157 CMP, z ktorého vyplýva, že o trovách konania je primárne potrebné postupovať podľa ust. CMP podľa § 52. Dala do pozornosti, že pri rozhodovaní o trovách konania podľa § 55 CMP musí súd z úradnej povinnosti vyhodnotiť, či je daný nárok na náhradu trov konania za predpokladu, že si účastník konania alebo iná osoba uplatnila tento nárok. Poukázala na to, že ani navrhovateľ ani ona si v žiadnom svojom písomnom podaní, či ústnom prednese náhradu trov konania neuplatnili, pričom obaja žiadali rozhodnúť tak, že náhrada trov konania nebude priznaná žiadnemu z účastníkov. Uviedla, že v konaní neboli preukázané ani súdom odôvodnené žiadne osobité okolnosti na priznanie tohto nároku. Namietala, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania vec nesprávne právne posúdil a pri rozhodovaní opomenul na ustanovenia CMP.

4. Oprávnená vo vyjadrení k odvolaniu povinnej prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť v celom rozsahu. S odvolacími dôvodmi uvedenými povinnou sa nestotožnil a považoval ich za neopodstatnené a nedôvodné. Mal za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil dôkazy a výška určeného výživného je správna. Súhlasil s postupom súdu, ktorý pri určene výšky výživného prihliadal na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, na jeho výdavky súvisiace aj s jeho finančne nákladnou športovou aktivitou, a so zohľadnením aj miery životnej úrovne, ktorá je zistiteľná dôkazmi. Uviedol, že od rozhodnutia súdu sa musel opäť podrobiť operačnému zákroku, nakoľko utrpel zranenie a náklady s týmto výkonom mu vznikli v sume 540 eur. Zároveň uviedol, že bol prijatý na vysokoškolské štúdium, Fakultu telesnej výchovy a športu, čím sa mu náklady zvýšia. Nestotožnil sa s názorom, že pri určovaní výživného je treba vziať v úvahu aj jeho správanie k matke, nakoľko táto skutočnosť je zavinená aj matkou, ktorá ho opustila a nechala v kritickom veku len na starostlivosti a výchove otca. Zdôrazniť, že jeho schopnosť samostatne sa žiť je nereálna do budúcnosti z dôvodu absolvovania vysokoškolského štúdia. Súhlasil s názorom súdu o nadštandardných nákladoch matky na dvojité bývanie.

5. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie povinnej nie je dôvodné.

6. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie povinnej proti napadnutej časti rozsudku vo výroku I. a II. ako nedôvodné, keď neobstoja jeho tvrdenia uvedené v odvolaní. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením, v ktorom sa súd prvej inštancie riadne vypořiadal so všetkými dôkazmi a skutočnosťami, ktoré boli v konaní predložené a preukázané a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti.

7. V danej prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu na určenie výšky výživného na plnoleté dieťa, zo strany povinnej aj z hľadiska odôvodnených potrieb navrhovateľa, príjmov rodičov, ich majetkových pomerov, ako aj z hľadiska schopností a možností povinnej. Čo sú odôvodnené potreby plnoletého dieťaťa uviedol vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie. V danom prípade je potrebné zdôrazniť, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie navrhovateľ navštevoval strednú školu, jeho bežné náklady boli už v čase podania návrhu porovnateľné s nákladmi dospelého človeka, pričom ako študent strednej školy má i výdavky spojené so štúdiom a školskými a mimoškolskými aktivitami. Je potrebné uviesť, že pod odôvodnené potreby dieťaťa patrí i podiel nákladov na bývanie. Pokiaľ ide o bežné náklady na stravu,

ošatenie, obuv, hygienické potreby, tu odvolací súd poukazuje na to, že v konaní netreba predkladať bločky z nákupov, ale pri určení výšky výživného vychádza z všeobecných cien tovarov primeraných veku dieťaťa, teda dospeljej osoby. V danom prípade však vzhľadom na vykonávanie vrcholového športu navrhovateľa, ktorý povinná nesporevala, sú jeho náklady na stravu, ošatenie (športové potreby), zakúpenie výživových doplnkov a zdravotnú starostlivosť, teda náklady súvisiace aj so športom, vyššie ako u bežnej dospeljej osoby. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil výdavky na odôvodnené potreby plnoletého, ktorý zdieľa spoločnú domácnosť s otcom, ktorý nesporne na jeho výživu prispieva. Rovnako správne postupoval zisťovaním príjmu a pomerov na strane povinnej vychádzajúc z výšky jej príjmu, ktorý pozostáva zo sumy 1.600 eur mesačne netto a vyplácaných prídavkov na dieťa v Rakúsku vo výške 140 eur mesačne, pričom tieto dávky si povinná ponecháva pre svoju potrebu, resp. ako uviedla z prídavkov na dieťa zaplatila vzniknuté dlhy spôsobené otcom. Skutočnosť, že prídavok na dieťa je dávkou určenou na krytie potrieb dieťaťa je nesporná. Na námietky povinnej súvisiace s jej výdavkom na zabezpečenie bývania a realizáciu duplicitnej platby odvolací súd neprihliadal stotožniac sa so záverom súdu prvej inštancie. Odvolací súd poznamenáva, že povinná má možnosť sústrediť svoje sociálne centrum v mieste výkonu práce tak, aby sa jej náklady na bývanie neúmerne nezvyšovali a netvorili tak viac ako polovicu jej príjmu. Je potrebné konštatovať, že povinná nemá ďalšiu výživovú povinnosť a pokiaľ uhrádza pôžičku, daný výdavok nemá prednosť pred výživným na dieťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť. Rovnako nemožno zohľadniť argumenty povinnej vo vzťahu k brigádnickej činnosti navrhovateľa, keďže tento ako študent má právo na výživné zo strany rodiča a jeho brigádnickej aktivity nie je dôvodom pre zníženie výživného, keďže ide o činnosť nie trvalého charakteru. Odvolací súd súhlasí s názorom povinnej, že povinnosťou dieťaťa je správať sa tak, aby voči svojmu rodičovi prejavil úctu. Skutočnosť, akým spôsobom došlo k narušeniu vzťahov medzi navrhovateľom a povinnou a ako daný stav vníma každá zo strán bola v konaní účastníkmi prezentovaná. Pokiaľ navrhovateľ pocítoval únik matky zo spoločnej domácnosti v období puberty, ktoré je významné a veľmi náročné pre prežívanie dieťaťa, pričom povinná ako matka bola nútená opustiť spoločnú domácnosť, nemožno narušený vzťah medzi dieťaťom a matkou zohľadňovať vo výživnom v takej miere, ktorá by viedla ku zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie znížením výšky výživného. Na námietky povinnej vo vzťahu k nevhodnému konaniu navrhovateľa, odvolací súd neprihliadal dospievajúc k záveru, že určená výška výživného pokrýva odôvodnené potreby navrhovateľa zo strany jedného z rodičov, pričom súčasťou príjmu matky sú i prídavky na dieťa vo výške 140 eur mesačne, ktoré prislúchajú plnoletému. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o primeranosti určenej výšky výživného na navrhovateľa zohľadňujúc príjem, výdavky a pomery na strane povinnej.

8. S poukazom na uvedené, rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie matky voči výroku o trovách konania ako dôvodné a akceptuje ňou uvedené dôvody. Tu je potrebné poukázať na to, že konanie o výživnom sa spravuje ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku, teda v časti trov konania ust. § 52 CMP a výnimočne § 55 CMP s ohľadom na okolnosti prípadu, ak to možno považovať za spravodlivé. V danom prípade si navrhovateľ v konaní neuplatnil náhradu trov konania, resp. uplatnil si ju až v podanom vyjadrení k odvolaniu, avšak svoj nárok žiadnym spôsobom neodôvodnil. Odvolací súd zároveň prihliadal na skutočnosť, že povinná dobrovoľne prispievala na výživu navrhovateľa už pred podaním návrhu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom odvolací súd vyhodnotil ako nesprávne a v súlade s ust. § 388 CSP ho zmenil.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súčasne odvolací súd poukazuje na dôvody uvedené v bode 9 tohto rozhodnutia.

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).